

**Secretariatul Parlamentului
Republicii Moldova**

Direcția generală juridică

AVIZ

**la proiectul de lege pentru modificarea Codului fiscal nr.
1163/1997**

(nr. 350 din 12 noiembrie 2021)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege nominalizat prin prisma prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului aprobat prin Legea nr. 797/1996 și a prevederilor Legii nr. 100/2017 privind actele normative și expune următoarele considerente.

I. Observații de ordin general și procedural

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.
2. Prezentul proiect de lege are ca obiect de reglementare modificarea art. 231 alin.(4) din Codul fiscal nr. 1163/1997.
3. Potrivit Notei informative alăturate proiectului de lege, inițiativa are drept scop diminuarea poverii administrative asupra antreprenorilor și asigurării proporționalității aplicării sancțiunilor fiscale.
4. Atenționăm că la înaintarea spre examinare în Parlament a proiectului de lege urmează a se ține cont de următoarele aspecte:
  - art. 32 alin.(4) din Legea nr. 100/2017 și art. 58 din Regulamentul Parlamentului, prevede că proiectele actelor normative înaintate de deputații în Parlament se transmit spre avizare Guvernului;
  - conform art. 35 al Legii nr.100/2017, expertiza anticorupție este obligatorie pentru toate proiectele actelor normative, inclusiv pentru proiectele actelor normative elaborate de deputații în Parlament, *iar după recepționarea raportului de expertiză anticorupție, autorul completează nota informativă la proiectul de lege cu constatările expertizei;*
  - potrivit normei de la art. 3 alin.(3¹) din Codul fiscal, la elaborarea proiectelor de acte legislative și normative din domeniul fiscal, care reglementează activitatea de întreprinzător, Guvernul întocmește actul de analiză a impactului de reglementare. În cazul inițiativelor legislative înaintate de către deputați, actul de analiză a impactului de reglementare va fi întocmit de Guvern în procesul de avizare, conform unei metodologii aprobate de acesta.

- suplimentar, reținem și norma de la alin.(2) art. 7 din Codul fiscal, potrivit căreia *”pe parcursul anului fiscal (calendaristic), stabilirea de noi impozite și taxe de stat și locale, în afară de cele prevăzute de prezentul cod, sau anularea ori modificarea impozitelor și taxelor în vigoare privind determinarea subiecților impunerii și a bazei impozabile, modificarea cotelor și aplicarea facilităților fiscale se permit numai concomitent cu modificarea corespunzătoare a bugetului de stat și a bugetelor locale”*.

- este de menționat că modificarea propusă va genera micșorarea veniturilor la bugetul de stat. Astfel, potrivit prevederilor Legii nr. 100/2017, în compartimentul notei informative se va include și informația ce ține de modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare cu indicarea listei actelor normative ce urmează a fi modificate, respectiv necesită să se menționeze și modificarea Legii bugetului asigurărilor sociale de stat.

5. În contextul celor expuse, reiterăm constatările Curții Constituționale statuate în Hotărârea nr.10/2017, *la elaborarea unui act normativ, legiuitorul trebuie să respecte normele de tehnică legislativă pentru ca aceasta să corespundă exigențelor de calitate. Previzibilitatea și claritatea constituie element sine qua non ale constituționalității unei norme, în activitatea de legiferare aceste nicidecum nu pot fi omise.*

II. Aspecte de ordin conceptual

6. Precizăm că la data de 11.11.2021, Ministerul Finanțelor a lansat procesul de consultare publică a proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative ce vizează propunerile de politici fiscale și vamale pentru anul 2022¹. Iar principalele măsuri țin de consolidarea cadrului legal în domeniul fiscal și vamal în vederea simplificării acestuia, eliminarea unor prevederi cu caracter potențial de coruptibilitate, dar în mod special axat pe stabilizarea veniturilor bugetare în pofida unor cheltuieli bugetare implementate deja (majorarea pensiei minime pe fondul unui sistem de pensionare deficitar, compensațiile în contextul majorării tarifului la gazele naturale, pandemia).

7. De altfel ținem să menționăm că instituirea unui nou regim fiscal (ridicarea pragului financiar care definește încălcările fiscale) impune necesitatea efectuării unei analize de impact mai ample, în vederea consolidării instituției avertismentului, care să răspundă rigorilor și politicilor statului în domeniul fiscal. Dat fiind faptul că soluția abordată **ține de politicile statului în domeniul finanțelor publice**, întru evitarea unor probleme de ordin juridic și financiar considerăm oportună că normele propuse să fie examinate în cadrul politicii bugetar- fiscale pentru anul 2022, fapt enunțat și în Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014, iar la examinarea acestuia în Parlament urmează a se preciza dacă proiectul de lege este în deplină concordanță cu politicile statului în domeniu.

¹ <https://www.mf.gov.md/ro/content/proiectul-de-lege-pentru-modificarea-unor-acte-normative-ce-vizeaz%C4%83-propunerile-de-0>

III. Obiecții de ordin tehnico-juridic și redacțional

8. Proiectul de lege conține și deficiențe de tehnică legislativă, motiv pentru care, acesta necesită a fi revizuit întru ajustarea la prevederile Legii cu privire la actele normative nr. 100/2017.

- în scopul respectării tehnicii legislative, reținem necesitatea schimbării formulei dispoziției introductive de la *Articolul unic* din proiect. Pentru exprimarea normativă a intenției de modificare a actului normativ se va indica expres actul normativ vizat, cu toate elementele de identificare necesare, iar dispoziția propriu-zisă se formulează utilizându-se sintagma „se modifică după cum urmează.”, urmată de redarea modificărilor;

- în dispozițiile de conținut ale actului normativ verbele se utilizează, de regulă, la timpul prezent, forma afirmativă, iar în dispozițiile finale – la timpul viitor;

- totodată, reținem norma de la art. 63 alin.(3) din Legea nr.100/2017, potrivit căreia dacă se modifică un singur articol sau punct dintr-un singur act normativ, în denumirea actului de modificare se face referire expresă la articolul sau punctul modificat și la actul normativ respectiv.

Urmare a celor expuse și întru respectarea rigorilor redacționale și de tehnică legislativă recomandăm autorului proiectului de lege expunerea proiectului în următoarea formulă:

”LEGE

pentru modificarea art.231 din Codul fiscal nr. 1163/1997

Parlamentul adoptă prezenta lege organică

Articol unic.- La articolul 231 alineatul (4) din Codul fiscal nr. 1163/1997 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, ediție specială din 8 februarie 2007), cu modificările ulterioare, textul ”100 de lei” se substituie cu textul ”500 de lei”, iar textul ”1000 de lei” se substituie cu textul ”5000 de lei”.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI”

9. Reținem că potrivit normei de la art. 56 alin.(2) din Legea nr. 100/2017- *legile care modifică Codul fiscal, Codul vamal și Legea nr.1380/1997 cu privire la tariful vamal, precum și pentru legile de punere în aplicare a titlurilor Codului fiscal și a legilor ce țin de politica fiscală, data intrării în vigoare trebuie să survină nu mai devreme de 6 luni de la data publicării legilor respective.*

Prin conținutul său normativ proiectul de lege se încadrează în categoria legilor organice, iar referitor la oportunitatea examinării acestuia, menționăm că aceasta ține nemijlocit de competența Parlamentului, ținând cont de obiecțiile expuse în prezentul aviz.

Șef Direcție generală juridică

Ion CREANGĂ

